

Život v Čechách před 1000 lety

Krajina a hrady

- v 10. století velká část území pokryta hustými lesy (později kácení lesů, zakládání polí)
- lidé žili v okolí hradů – vesnické usedlosti – později města
- první hrady byly dřevěné
- od 11. století se začaly stavět hrady kamenné, které byly bezpečnější a lépe odolávaly požárům
- **hrady** – na nepřístupných místech (hradby, vodní příkop, padací most)
- **Prevét** – středověký záchod (vysunutý výklenek v hradbě).

Rozdělení společnosti

- **kníže** – neomezený soudce, zákonodárce
- **družina** – svobodní bojovníci
- **svobodní** – řemeslníci, zemědělci, sedláci
- **nevolníci** – neměli téměř žádná práva, pracovali pro pána
- **církev** – velmi bohatá, vlastnila půdu, nezávislá na panovníkovi

Každodenní život

- život byl tvrdý a úroveň hygieny velmi nízká
- **strava** - jídlo 2krát denně
 - připravovalo se z obilí (chléb, kaše, placky, kroupy), luštěnin, ovoce (jablka, hrušky), zelenina (zelí, řepa), houby, lesní plody
 - polévky
 - pití (voda, mléko, pivo, víno)
- průměrný věk - jen 45 let.

Vzdělanost a písemnictví

- vzdělání v rukou církve
- kláštery - hlavní střediska vzdělanosti
- kněží a mniši - uměli číst a psát
- vzdělání se pouze pro chlapce

Románský sloh

- v 11. století se u nás objevil první stavební sloh – románský
- hlavní znaky:
 - masivní kamenné zdi (často bez omítky)
 - malá okna – uvnitř budov proto bylo málo světla a chladno
 - půlkruhový oblouk – nejdůležitější znak tohoto slohu
- typické stavby:
 - **Rotundy** – stavby s kruhovým půdorysem
 - **Baziliky** – větší obdélníkové stavby s více loděmi.
- Příklady:
 - Rotunda sv. Jiří na hoře Říp

